

Verslag: Bijeenkomst psychologische basis van interventies met paarden 6 oktober 2011

In de kennismakingsronde geven de meeste aanwezigen aan dat zij deelnemen aan deze bijeenkomst om meer te weten te komen over en inzicht te krijgen in psychotherapie met paarden, kennis uit te wisselen en contact en intervisie met collega's te krijgen.

Geza Kovacs en Inge Umbgrove geven in hun presentatie aan dat in de psychotherapie de relatie tussen cliënt en therapeut voor 80% het effect van de therapie bepaalt. Een therapie werkt dus minder goed of niet als deze relatie niet tot stand komt. Cliënten met ontwikkelingsstoornissen (met name onveilige hechting) hebben vaak geen vertrouwen in hun therapeut en cliënten met een ernstig trauma zijn vaak hun basis gevoel van veiligheid kwijt, wat kan resulteren in geen vertrouwen in de therapeut of in de therapie.

De methode kortdurende hippodynamische psychodynamische psychotherapie heeft als basis de natuurlijke omgeving van de therapie sessies, de omgang met dieren (paarden in het bijzonder) en de aanwezigheid van een team: de psychotherapeut samen met de hippisch vaktherapeut. De te onderscheiden fasen zijn: diagnose, bepalen van de focus, de afscheid en de consolidatie. Na de intake en diagnose bij de psychotherapeut verblijft de cliënt 7 dagen op de Rainbow Ranch in Spanje voor een individueel traject. Op de ranch is alleen de hippisch vaktherapeut met de paarden aanwezig, niet de psychotherapeut. In Nederland volgen nog 4 ambulante sessies op de Rainbow Ranch Veluwe.

Essentie van de therapie is dat mensen op een zeer diep niveau (ziel) worden geraakt en zich opnieuw kunnen verbinden/hechten met zichzelf en de ander.

Theoretische onderbouwing van de therapie bestaat uit:

1. Short Focal Psychodynamic Psychotherapie (Malan/McCullough)
Veilige omgeving, veilige hechting, metaforen, overdracht, spiegelen, focus en tijdsbeperking.
2. Extensieële Psychotherapie (Yalom)
Extensieële angst, oplossingsgericht, sensorisch bewustzijn, hier-en-nu.
3. Equine assisted therapie
Therapeut en hippisch vaktherapeut als team, eigen interpretatie cliënt, productief defensiemechanismen (EAGALA).
De vaktherapeut wordt niet gehinderd door kennis van de psychotherapeut en kan een diepere band opbouwen met/rolmodel zijn voor cliënt, de afwezigheid van de psychotherapeut draagt bij aan de veiligheid voor de cliënt en de cliënt en de

vaktherapeut krijgen de gelegenheid om ‘samen te spannen’ tegen de psychotherapeut wat zorgt voor meer motivatie en meer resultaat bij de cliënt.

Het paard is een middel met belangrijke eigenschappen:

- Het accepteert geen tegenstrijdige gevoelens
- Cliënt ervaart aantrekkingskracht, maar ook angst voor het paard
- Paard is veilig, veroordeelt niet en kan de ervaring van de cliënt uitbeelden.
- Driedimensionale beweging op het paard is heilzaam en de cliënt wordt letterlijk ‘gedragen’.
- Paard is een transitioneel object, er vindt projectie van de cliënt naar het paard plaats.
- De gehele ervaring is grotendeels non-verbaal. Gebruik van te veel uitleg/taal kan de ervaring van de cliënt teniet doen

4. Correctieve emotionele ervaring (Alexander&French)

Zelf ervaren en herstellen van fouten, verbeteren self-efficacy (zelfredzaamheid)

5. Systeemtherapie (Mathurana&Varela)

Driehoek: defensiemechanisme, angst, verboden gevoelens en driehoeken vaktherapeut/psychotherapeut.

Geza Kovacs voert onderzoek uit naar deze therapie en hoopt hierop te kunnen promoveren. Het onderzoek heeft een voormeting (SCL-90, depressielijst BDI, self-efficacy) en een nameting. Maar cliënten worden ook geïnterviewd om in hun eigen woorden hun ervaring te beschrijven.

Eén deelonderzoek met 94 personen met verschillende As II stoornissen (vroeg ontwikkelingsstoornissen, zeer rationele mensen en kinderen met autisme/ADHD) op een emotioneel correctieve ervaring. Metingen Voor, Na, drie maanden en na een jaar wijst uit dat er een significante verandering optreedt met een grote effectsize.

Op dit moment vindt een vergelijking plaats met controlegroepen cliënten die een andere vorm van therapie krijgen.

Casus: adolescent van 17 met anorexia.

Onveilige hechting door zeer aanwezige oudere zus en perfectionistische moeder, angst is om kwaad te worden op moeder/zus, afweer is zichzelf letterlijk en figuurlijk onzichtbaar te maken in dit systeem. In de therapie is gefocust op haar talenten (raspaard), er is niet over de anorexia gesproken, het zijn haar eigen ervaringen in haar eigen woorden. Zij heeft daar het boek “Vrijheid” over geschreven.

Deelnemers

Dorine Abbink en Simone White (Jeugdtherapeuticum, info@jeugdtherapeuticum.nl)

Carla Rutgers (Paard en Levenskunst, info@paardenlevenskunst.nl)

Inge Umbgrove en Geza Kóvacs (HPB Veluwe, i.umbgrove@spelwaterland-amstelland.nl)

Kristel Starke (Psychologiepraktijk Sensus, kristel@psychologiepraktijksensus.nl)

Leoni Springer (Paard en Balans, info@paard-en-balans.nl)

Marije Verstegen (Duizend Deuren, marije@duizenddeuren.nl)

Nel Koekkoek en Luce Terwind (Koekkoekenco, info@koekkoekenco.nl)

Pollyanna Kramer (Equibalance, info@equibalance.nl)

Tenne von Nordheim, info@tennevonnordheim.nl

Karin Schrage, k.schrage@planet.nl

Verhinderd: Annet Geerling (Hyperion), Saskia Verwiel (Paard en Partners)

Sandra Geisler (Lighthorse), Simone van Loon (Stap Voorwaarts), Carla van der Gun (Cens),
Evelien Beentjes (Persoonlijke coach), Jacolijne Coops (THALA)